

„RADUJMY SIĘ WIĘC...” – Wystąpienie Wiceprezydenta Joachima Otte na inauguracji roku akademickiego Górnośląskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku – Chorzów 16.10.2008r.

Już po raz trzeci w Chorzowie usłyszeliśmy pieśń „Gaudeamus igitur” (co po polsku znaczy „Radujmy się więc”) na inauguracji Górnośląskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Mamy za sobą doświadczenie dwuletniego cyklu kształcenia, mamy absolwentów. Inicjatywa powołania UTW w Chorzowie spotkała się z dużym odzewem. Dość powiedzieć, że zapisy na nowy rok akademicki zakończono na limitowanych 200 miejsc w ciągu 3 dni. Ta forma kształcenia ustawicznego bardzo wysoko została oceniona przez dotychczasowych słuchaczy. W anonimowej ankiecie słuchacze dali poszczególnym rodzajom zajęć następującą ocenę: 58% stwierdziło, że wykłady były bardzo interesujące. Na ocenę (5) bardzo dobrą wskazało 76% uczestniczących w zajęciach komputerowych, 88% w języku angielskim, 81% w języku niemieckim i 98% w gimnastyce. Ogólnie 72% słuchaczy potwierdziło, że organizacja GUTW była bardzo dobra (na piątkę).
Moją refleksję o ważności ustawicznego kształcenia w wieku dojrzałym i starszym chciałbym rozpocząć od nawiązania do słów hymnu Gaudeamus igitur, który rozbrzmiewa we wszystkich uczelniach, na inauguracjach roku akademickiego. Aktualną wersję (po łacinie) zawdzięczamy wędrownemu poecie, studentowi Uniwersytetu w Halle Christianowi Wilhelmowi Kindlebenowi. Jeśli przeanalizujemy cały tekst Gaudeamus igitur to przekonamy się, że spore fragmenty nie przystają do odświętnych realiów inauguracji roku akademickiego. Przetłumaczony tekst pierwszej zwrotki brzmi następująco:

Radujmy się więc,
Dopókiśmy młodzi.
Po przyjemnej młodości,

Po uciążliwej starości

Posiądzie nas ziemia.

Dopiero w następnych zwrotkach pojawia się zwrot:

Niech żyje akademia

Niech żyją profesorowie itd.

Gdyby odnieść tekst Kindlebena do naszej sytuacji – słuchaczy UTW, to trzeba by powiedzieć:

Vivat academia,

niech żyją profesorowie,

gdyż chcemy być młodzi jak najdłużej,

więc radujmy się.

Zdolność uczenia się charakteryzuje organizmy młode, więc dopóki nam chce się uczyć, dopóty możemy spokojnie czuć się młodymi.

Eksponowane miejsce w procesie edukacji na uniwersytetach trzeciego wieku zajmują szkolenia informatyczne. Geneza tego szczególnego zainteresowania została dość dokładnie zdiagnozowana, a mianowicie są to zjawiska, takie jak:

- powszechna informatyzacja życia gospodarczego i prywatnego,
- kontakt ze światem, chęć aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym i obywatelskim;
- możliwość załatwiania spraw obywatelskich drogą internetową;
- dostęp do dóbr kultury, książek, prasy, na które w budżetach domowych seniorów często brakuje środków.

Opisując zdolność społeczeństwa do skorzystania z nowych technologii pojawiło się takie określenie jak wykluczenie cyfrowe (informacyjne). Chodzi tu o osoby stojące z boku rozwijającego się społeczeństwa informacyjnego. Często to właśnie ludzi starszych i seniorów wymienia się jako grupę szczególnie zagrożoną wykluczeniem cyfrowym. To stwierdzenie ma swoje podstawy nie tylko w obserwacjach czynionych przez każdego z nas, ale także w wynikach badań prowadzonych w wielu państwach i w wielu środowiskach. Przykładem

mogą być badania OBOP-u opublikowane w marcu 2007r., gdzie wskazano, że 73% ludzi starszych (wiek 60+) nie korzystało nigdy z komputera, 44% nigdy nie dzwoniło z telefonu komórkowego i 65% nie wysyłało smsów. Taki ogląd sytuacji tym bardziej obliguje nas do stwarzania ludziom starszym możliwości edukacyjnych w zakresie przygotowania do życia w społeczeństwie informacyjnym. Można by ukuć takie stwierdzenie, że w dzisiejszych czasach życie aktywne nieodłącznie wiąże się z umiejętnością operowania informacjami.

Zdobywanie nowych umiejętności w zdecydowanej większości przypadków wpływa na polepszenie życia jednostki. Człowiek, który nabywa nowe umiejętności czuje się pewniej, ma wyższą samoocenę, jest bardziej niezależny, przebojowy. Zdobywanie nowych umiejętności pobudza także twórcze myślenie, gdy uczymy się czegoś nowego, często zastanawiamy się, jak to wykorzystamy w przyszłości.

Zwiększająca się długość życia, a tym samym wzrost liczby osób w wieku starszym, to znaczące i mające reperkusje w wielu dziedzinach życia społecznego i gospodarczego zjawisko demograficzne XXI wieku. Przemiany społeczne i technologiczne powodują, iż starzejący się ludzie są wobec nich często bezradni i zagubieni. Jednocześnie podwyższający się ich standard materialny powoduje, iż wzrastają wymagania w zakresie jakości życia. Z tej konstatacji powstała idea, by ludzie starsi mogli aktualizować swoją wiedzę, orientować się w zmieniającej się rzeczywistości, być aktywni.

Uniwersytet Trzeciego Wieku funkcjonują w Polsce przede wszystkim przy uczelniach wyższych. Nasz Górnośląski Uniwersytet Trzeciego Wieku, jako inicjatywa samorządowa jest w pewnym sensie ewenementem, gdyż jest usytuowany jako placówka kształcenia ustawicznego w Centrum Kształcenia Ustawicznego Ekonomistów. Należy podkreślić, że siłą naszego UTW jest bardzo silne wsparcie szkół wyższych Chorzowa. Chciałbym więc tu wyrazić wdzięczność Profesorowi Marianowi Surowcowi, Rektorowi Śląskiej Wyższej Szkoły Informatyczno-Medycznej, Profesor Barbarze Kozusznik, prorektorowi

Uniwersytetu Śląskiego, Profesorowi Andrzejowi Klasikowi, Rektorowi Górnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości z Chorzowa, Pani Marii Dłucik, dyrektorowi Kolegium Pracowników Służb Społecznych z Chorzowa, za ciągłe wspieranie naszej placówki. Szczególnie gorąco chciałem podziękować Rektorowi Mirosławowi Wójcikowi z zaprzyjaźnionej z nami Górnośląskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej z Mysłowic za stałą współpracę z nami. Patrząc na entuzjazm słuchaczy mogę śmiało powiedzieć, że powołanie GUTW-u spełniło oczekiwania wielu naszych mieszkańców. Na początku roku akademickiego chciałbym życzyć słuchaczom poszerzenia swoim horyzontów myślowym, zaś wykładowcom i nauczycielom życzyć satysfakcji płynącej ze spotkań z słuchaczami tak chłonnymi wiedzy. Dziękuję dyrekcji CKUE za sprawną organizację UTW w Chorzowie.

Vivat Academia!

Vivat Professores!

Vivat Auditores!